

Informe jurídic del Plec de clàusules administratives particulars que regula la contractació del servei “REDACCIÓ DE L’ESTUDI DE VIABILITAT TÈCNICA I AMBIENTAL DEL DRAGAT DEL TRAM FINAL DEL RIU LLOBREGAT, TM DEL PRAT DE LLOBREGAT I BARCELONA. Clau: CTN2600032”

Antecedents

El Departament de Contractació de l’Agència Catalana de l’Aigua (ACA) sol·licita l’emissió de l’informe jurídic del Plec de clàusules administratives particulars (PCAP) del contracte especificat a l’encapçalament, d’acord amb l’article 122.7 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l’ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014 (LCSP).

Objecte i règim jurídic

El PCAP que es sotmet a informe es configura com un contracte que té per objecte el descrit a l’apartat A del quadre de característiques i que consisteix en la redacció d’un estudi de viabilitat tècnica i ambiental del dragat del tram final del riu Llobregat per poder determinar la conveniència de redactar un projecte constructiu per retirar o dragar els sediments d’aquest tram del riu, cosa que afavorirà la circulació de l’aigua i reduirà els danys a persones o béns.

Es justifica la necessitat de la contractació per la conjunció de causes diverses, això és, la sedimentació produïda en els darrers anys, la finalització de la sequera i l’arribada d’una època excepcionalment important de pluges que han suposat l’augment del cabal en el tram final del riu incrementant-se així el risc d’inundació i els danys que se’n puguin derivar.

L’objecte del contracte forma part de l’àmbit competencial de l’ACA que com a administració hidràulica de Catalunya té la funció d’executar actuacions de millora de la qualitat hidromorfològica i mantenir les lleres públiques en bones condicions de desguàs dels elements acumulats per motius naturals ja siguin temporals de vent o pluja (article 8.2.q del Text refós de legislació en matèria d’aigües de Catalunya, aprovat pel Reial decret legislatiu 3/2003, de 4 de novembre (TRLMAC)). Tot i que els treballs d’aquesta licitació no estan previstos a la planificació hidrològica vigent, la legislació preveu que el cànon de l’aigua està afectat també a despeses que, tot i no ser inversions i explotacions d’infraestructures planificades, són necessàries per al compliment de les funcions atribuïdes a l’ACA (article 63 TRLMAC). L’estudi de viabilitat estaria, doncs, cobert per aquest finançament en tant que és necessari per poder determinar si s’ha de planificar l’execució de l’actuació que se’n derivi, i obeeix a una competència de l’ACA.

El detall tècnic i les necessitats del projecte es defineixen amb precisió en el Plec de prescripcions tècniques particulars (PPTP).

La tipologia contractual s'encabeix en la definició que l'article 17 de la LCSP dona per als contractes de serveis. S'identifica en el citat apartat A el codi CVP de l'activitat econòmica objecte del contracte "71335000-5 Estudis d'enginyeria" i que d'acord amb la disposició addicional quaranta-unena de la LCSP té la consideració de contracte de caràcter intel·lectual.

Es recomana que el PCAP faci remissió a l'informe justificatiu de l'expedient en què consta la justificació d'insuficiència de mitjans interns requerida per l'article 112 de la LCSP.

D'acord amb l'article 99.3 b) de la LCSP, en l'apartat A del quadre de característiques consta el raonament de la no divisió en lots del contracte basat en la necessitat de garantir la coordinació tècnica i un únic responsable que assumeixi l'autoria de l'estudi resultant.

De conformitat amb l'article 9.3 del TRLMAC, el contracte té naturalesa administrativa i és d'aplicació el règim jurídic establert a la LCSP, essent l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu el competent per resoldre les qüestions litigioses entre les parts.

El contracte té un valor estimat de 83.034,38€ (més IVA) i, en aplicació de l'article 22.1.b) de la LCSP, no està subjecte a regulació harmonitzada.

Procediment d'adjudicació i tramitació de l'expedient

L'adjudicació del contracte es realitza per tramitació ordinària i mitjançant el procediment d'adjudicació obert simplificat previst a l'article 159.1 de la LCSP, atès que el seu valor estimat és inferior als 140.000 € (més IVA) i que els criteris d'adjudicació sotmesos a judici de valor, en ser un contracte de caràcter intel·lectual, no superen el 45% del total.

El procediment de licitació i d'adjudicació es realitza mitjançant l'Eina de Sobre Digital.

D'acord amb la disposició addicional quinzena de la LCSP la tramitació de la licitació comporta la pràctica de les notificacions i comunicacions que en derivin per mitjans exclusivament electrònics, mitjançant el sistema e-NOTUM i la Plataforma de Serveis de Contractació Pública de la Generalitat de Catalunya.

Així mateix, d'acord amb la disposició transitòria tercera de la LCSP i l'article 159.4.a) de la LCSP, comporta l'obligació per a les empreses licitadores d'estar inscrites al Registre Electrònic d'Empreses Licitadores (RELI) o en el Registre Oficial de Licitadors i Empreses Classificades del Sector Públic (ROLECE) a la data final de la presentació d'ofertes. No obstant això, per tal de no limitar la concurrència, el citat article també considera admissible la proposició de l'empresa licitadora que acrediti haver presentat la sol·licitud d'inscripció en el corresponent Registre juntament amb la documentació preceptiva, sempre que aquesta sol·licitud sigui de data anterior a la data final de presentació de les ofertes.

Contingut del Plec de clàusules administratives particulars

El contingut del PCAP s'adequa al règim general establert a la LCSP que transposa a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE i a la Guia actualitzada de redacció de plecs de clàusules administratives particulars de la Junta Consultiva de Contractació Pública.

Les dades econòmiques del contracte es contempen a l'apartat B del quadre de característiques i a la clàusula tercera del PCAP. El valor estimat del contracte és de 83.034,38€ (més IVA) que és equivalent a l'import de licitació donat que no es preveuen modificacions de contracte. D'acord amb l'article 102.4 de la LCSP el preu del contracte es determina a tant alçat (pressupost corresponent als treballs de redacció) i per preus unitaris (partides alçades a justificar segons necessitats reals durant la redacció). Es fa una remissió a l'apartat del PPTP que desglossa els imports.

Per als treballs de redacció es preveu un pressupost màxim de licitació de 51.034,38€ (més IVA) determinat a tant alçat. Aquest preu es determina mitjançant els costos laborals del personal adscrit a l'execució segons el "Conveni col·lectiu nacional d'empreses d'enginyeria i oficines d'estudis tècnics, inspecció, supervisió i control tècnic i de qualitat". Es justifica la no desagregació per gènere en la igualtat salarial, i es desglossen en el PPTP les despeses directes i indirectes als efectes de l'article 100 de la LCSP.

Quant als preus unitaris s'indica que es troben recollits al PPTP com a "Altres costos (partides alçades a justificar segons necessitats reals durant la redacció)". El PCAP, en aquest apartat B, incorpora una taula que fixa un import de 20.000€ atribuït a la partida per a treballs topogràfics i un altre per valor de 12.000€ assignat a la partida alçada per altres estudis.

Respecte l'adequació del sistema de determinació del preu del contracte i el càlcul dels imports de la licitació s'estarà a les consideracions que l'OCEF efectuï en el seu informe.

Consta a l'apartat C del quadre de característiques i a l'apartat cinquè de la clàusula tercera del PCAP que s'han complert tots els tràmits per assegurar l'existència de crèdit per al pagament de l'objecte del contracte, indicant l'import assignat a l'exercici pressupostari 2026 i 2027, l'ordre de cost, el compte comptable al que s'imputarà la despesa i la seva descripció. A l'expedient s'incorpora la resolució del director que autoritza el compromís de despesa futura que s'adquireix amb aquesta contractació. S'estarà a les observacions de l'informe de l'OCEF respecte l'adequació i suficiència del crèdit pressupostari consignat, i, el compliment de la normativa aplicable al compromís de despesa pluriennal que es contreu amb aquesta contractació.

L'apartat D del quadre de característiques fixa un termini de durada total del contracte de 10 mesos. També s'indiquen els terminis parcials associats a cadascuna de les quatre fases previstes al PPTP (F1. Anàlisi situació actual, batimetria i topografia i caracterització del sediment – 4 mesos; F2. Avaluació d'alternatives de dragatge i de gestió material – 3 mesos; F3. Document de síntesi i conclusions – 2 mesos; F4. Treballs de revisió i correcció – 1 mes).

En aquesta licitació no s'admeten variants.

Tal i com s'especifica a la clàusula onzena i a la lletra F del quadre de característiques, es presenten dos sobres vist que el plec preveu conjuntament criteris d'adjudicació que depenen d'un judici de valor i criteris quantificables de forma automàtica.

Es requereixen requisits de solvència econòmica i financera, i, tècnica o professional ja que no és exigible la classificació en els contractes de serveis d'acord amb l'article 77.1.b de la LCSP. I el PCAP tampoc determina la classificació, com a mitjà alternatiu d'acreditació de la solvència, pel fet que l'objecte del contracte no està inclòs dins de cap grup ni subgrup de classificació vigents.

En relació amb la solvència econòmica i financera, d'acord amb l'article 87.1.a de la LCSP es demana que el volum anual de negocis referit a l'any de major volum dels tres últims conclosos sigui d'almenys de 124.551,57€ (més IVA). La solvència econòmica exigida és proporcional atès que el seu import és l'equivalent a una vegada i mitja el valor estimat del contracte que és el màxim permès per la llei.

Respecte la solvència tècnica o professional, segons l'article 90.1.a de la LCSP, es demana una relació dels principals treballs, de naturalesa igual o similar a l'objecte del contracte realitzats pel licitador en el curs dels tres últims anys. A més, en la relació s'haurà d'indicar l'import, les dates i el destinatari, i, l'import anual que l'empresari haurà d'acreditar com a executat durant l'any de major execució del període citat haurà de ser igual o superior a 58.124,06€ (més IVA). S'identifiquen com a treballs similars "estudis de viabilitat tècnica i ambiental, i projectes d'obres d'enginyeria hidràulica".

S'estarà al que pugui observar l'OCEF en el seu informe respecte l'adequació dels imports fixats a la solvència amb les característiques del contracte.

En aplicació de les previsions de l'article 76.2 de la LCSP, s'exigeix als licitadors, que completin l'acreditació de la seva solvència mitjançant la presentació d'un compromís d'adscripció permanent dels membres principals de l'equip tècnic amb els requisits mínims del PPTP, garantint els proposats a l'oferta, compromís que s'ha de formalitzar segons el model de l'annex 1. Es prohibeix la inclusió dels noms de les persones, així com de qualsevol altra dada identificativa, amb l'avertiment que s'exclourà l'oferta de la licitació en cas que es contravingui aquesta advertència.

Els criteris d'adjudicació s'especifiquen en l'apartat H del quadre de característiques i depenen d'una pluralitat de criteris qualitius i econòmics basats en el principi de millor relació qualitat-preu, de conformitat amb l'article 131.2 de la LCSP. Per a la justificació del sistema de valoració de les proposicions s'aplica la Directriu 1/2020, de 23 de juny de 2020, d'aplicació de fórmules de valoració i puntuació de les proposicions econòmica i tècnica, de la Direcció General de Contractació Pública.

S'indica en aquest apartat H que la valoració màxima de la qualitat de les ofertes serà de 80 punts sobre un total de 100, superant-se així el 51% exigít com a mínim en l'article 145 de la LCSP per als contractes que tenen per objecte prestacions de caràcter intel·lectual.

Aquesta valoració es desglossa en criteris sotmesos a judici de valor (identificació dels aspectes més significatius) amb una puntuació màxima de 30 punts. També es preveuen criteris de qualitat automàtics (valoració de l'experiència de l'autor/a i de l'adjunt/a de l'estudi, i paritat de gènere de l'equip proposat) fins a un màxim de 50 punts. D'acord amb l'article 145 de la LCSP, d'entre els criteris de qualitat establerts es valoren aspectes socials, i, criteris qualitius referits a l'experiència i qualificació del personal adscrit a l'execució ja que tractant-se d'un contracte de caire intel·lectual la qualitat d'aquest personal garanteix una millor execució. Es justifiquen tots aquest criteris en el PCAP.

Per a la valoració econòmica de les ofertes s'aplicarà la fórmula que s'indica amb una puntuació màxima de 20 punts. Respecte la fórmula emprada s'estarà al que pugui informar l'OCEF.

L'oferta sotmesa a judici de valor s'ha d'ajustar a les previsions de l'apartat H del quadre de característiques quant a format, contingut i extensió. La presentació de l'oferta de qualitat sotmesa a criteris automàtics s'ha d'ajustar al model de l'annex 2, mentre que l'econòmica s'ha d'ajustar al model de l'annex 3. Respecte a aquesta última s'indica que la baixa del preu que ofereixi el licitador s'aplicarà per igual a les diferents parts que componen el pressupost.

D'acord amb les previsions de l'article 149 de la LCSP, l'apartat I del quadre de característiques regula els criteris per a la determinació de l'existència de baixes presumptament anormals i els conceptes que s'empraran per a la seva justificació pels licitadors. S'incorpora un criteri per al supòsit en què només es presenti una empresa licitadora. S'observa que aquest apartat estableix criteris referits únicament al preu, tot i que en l'oferta es valoren altres criteris no econòmics. Es recorda que, d'acord amb l'article 149.2.b de la LCSP, cal identificar les ofertes que es trobin incurses en presumpció d'anormalitat, devent els plecs contemplar paràmetres objectius que tinguin en consideració l'oferta en el seu conjunt (criteris econòmics i tècnics). Es per això que es recomana acudir a la Guia de models per a la detecció de les ofertes anormalment baixes de la Direcció General de Contractació Pública (elaborada el desembre de 2025) per poder implementar el contingut de l'article mencionat de forma correcta, tot sens perjudici del criteri de l'OCEF.

La clàusula tretzena detalla el procediment contradictori que caldrà seguir en cas que l'oferta del licitador que hagi obtingut la millor puntuació es presumeixi anormalment baixa. Aquest procediment s'ha de dur a terme seguint les especialitats de l'article 159.4 de la LCSP i la Circular, d'1 d'octubre de 2021, de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Generalitat.

L'apartat J del quadre de característiques indica la documentació que en tot cas haurà de presentar l'empresa proposada com a adjudicatària, a més de la indicada en la clàusula catorzena, entre la qual s'hi troba la declaració responsable respecte la viabilitat tècnica,

econòmica i de terminis de la seva proposta, l'acreditació documental del compromís d'adscripció de mitjans personals, l'acreditació de l'experiència de l'autor i de l'adjunt de l'estudi. Per la seva banda, l'adjudicatari s'obliga a mantenir en vigor una assegurança de responsabilitat civil durant l'execució del contracte documentació que s'haurà d'aportar un cop adjudicat el contracte.

No s'exigeix garantia provisional d'acord amb l'article 159.4.b) de la LCSP, però sí, tal i com disposa l'article 107 LCSP, una garantia definitiva mitjançant retenció en el preu d'un 5% de l'import d'adjudicació tot i haver-se determinat una part de l'import de licitació per preus unitaris. La garantia definitiva respon dels possibles defectes que existeixin en els serveis prestats durant el termini de garantia que es determini en el PCAP. En aquest contracte s'ha establert un termini de garantia d'un any des de la recepció dels treballs.

D'acord amb els articles 122.2 i 202 de la LCSP, l'apartat N del quadre de característiques ha establert condicions especials d'execució de tipus social, com és l'observança dels principis ètics i les regles de conducta als que s'ha d'adequar l'activitat del contractista previstes a la clàusula trenta-tresena. I la condició relativa a les obligacions de subcontractació segons la clàusula trenta-cinquena. També es fixen dues condicions ambientals, una referida al lliurament de l'estudi per mitjans electrònics en el registre de l'ACA i l'altra relativa a l'ús d'equips informàtics que compleixin amb criteris d'eficiència energètica.

No es preveuen causes de modificació a l'apartat O del quadre de característiques tot i que, d'acord amb la clàusula trenta-unena, el contracte es podrà modificar per causes no previstes en el cas que concorrin els requisits de l'article 205 de la LCSP.

A l'apartat P del quadre de característiques no es preveu la possibilitat de cessió dels drets i obligacions del contracte a tercers atès el caràcter intel·lectual de la prestació contractada.

L'apartat Q del quadre de característiques i la clàusula trenta-cinquena permeten la subcontractació de les tasques amb caràcter ordinari. No obstant això, es justifica la prohibició de subcontractar algunes de les tasques objecte del contracte per considerar-les crítiques, com són les assignades a l'autor i a l'adjunt de l'estudi (en cas que s'ofereixi aquest darrer) donada la responsabilitat d'aquestes figures durant l'execució del contracte. La celebració dels subcontractes, si és el cas, caldrà que s'ajusti als requisits de l'article 215.2 de la LCSP.

No es preveu la revisió de preus a l'apartat R del quadre de característiques.

S'identifica en l'apartat V del quadre de característiques el responsable del contracte amb les funcions detallades a la clàusula vint-i-quatrena.

Les penalitats per demora en l'execució, per incompliment parcial o compliment defectuós, i, per incompliment de les condicions especials d'execució es regulen a l'annex 9. La penalitat per incompliment del termini total és la prevista a l'article 193 de la LCSP amb caràcter general, també es fixen altres penalitats en cas d'incompliment dels terminis parcials. Així mateix, es recullen en aquest annex penalitats per no comunicar en els terminis indicats els

canvis en l'equip de treball proposat. Aquests canvis hauran d'ajustar-se en tot cas als requisits establerts en el compromís d'adscripció de mitjans personals que s'ha qualificat com a obligació essencial. A l'últim es determinen penalitats per als incompliments de les condicions recollides a l'apartat N del quadre de característiques. El procediment per a la seva aplicació es preveu a la clàusula vint-i-dosena. L'òrgan de contractació les aprovarà prèvia proposta raonada del responsable del contracte (cada penalitat imposada no podrà superar el 10% del contracte ni el 50% per a la totalitat).

L'annex 8 detalla la finalitat del tractament de les dades personals que l'ACA obtingui dels licitadors en el marc del procediment de licitació per a les quals és d'aplicació la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals. També s'hi especifica l'òrgan de contractació com a responsable del tractament de dades personals. I s'indiquen els drets que poden exercir els licitadors en relació amb el tractament de les seves dades personals.

El PCAP, en l'annex 11, als efectes de resolució de contracte (article 211.1.f de la LCSP), qualifica com a obligació essencial del contracte, tal i com s'ha esmentat, el compromís d'adscripció permanent de l'equip amb el mateix perfil i gènere ofert.

A la clàusula quarantena es preveu el règim ordinari de recursos atès que en atenció a la quantia del contracte no procedeix el règim del recurs especial en matèria de contractació que regula l'article 44 LCSP.

La jurisdicció contenciosa-administrativa és la competent per resoldre les qüestions litigioses del contracte tot i que es preveu la possibilitat de sotmetre a l'arbitratge la resolució de controvèrsies entre les parts en matèries de lliure disposició en els termes de la Llei 60/2003, d'arbitratge.

Conclusions

S'informa favorablement el Plec de clàusules administratives particulars del contracte de serveis sotmès a informe d'acord amb les recomanacions efectuades.